

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szepczyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnikiem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tek-
ście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15
gr. za milimetr jednosłupowy, drobne za
wyróż. 10 gr. posady i prace poszukiwane
po 5 gr. za wyróż.
Fantazyjną i tabelę o 50% drożej,

JÓZEF PACHALLO

s. t. p.
W dniu 9 XII r. b. w Wilnie w klinice uniwersyteckiej zmarł Józef Pachallo, referent Wydziału Rolnictwa Województwa Nowogrodzkiego.
S. p. Józef Pachallo, urodzony w r. 1902 na Podlasiu, był ochotnik Wojsk Polskich, ukończył Średnią Szkołę Rolniczą w Poznańsku i kursa rybackie w Bydgoszczy, oraz odbył praktykę rolniczą w Danji. Niejakis czas pracował w Woj. T-wie Rolniczym, a ostatnio w Urzędzie Wojewódzkim.
S. p. Pachallo dał się poznać, jako bardzo zdolny i sumienny pracownik i mógł w przyszłości przynieść w pracy na polu rolnictwa duże korzyści.
Jako dobry kolega pozostawił po sobie prawdziwie szczerą i załóż przyjaźń i kolegów.
Cześć Jego pamięci!

Litwinow o polityce zagranicznej Sowietów

MOSKWA 10. XII. Na dzisiejszym popołudniowym posiedzeniu C. J. K. zastępca Komisarza Spraw Zagranicznych p. Litwinow wygłosił dwugodzinne „expose” w którym omówił sytuację zagraniczną sowietów. W pierwszej części swego przemówienia Litwinow omówił metody polityczne państw kapitalistycznych stosowane obecnie, które nie różnią się od metod jakie były stosowane przed wojną. — Wielkie mocarstwa zdaniem p. Litwinowa utworzyły organizację pod nazwą Ligi Narodów aby posługiwać się nią jako narzędziem, dla swoich osobistych celów. Przykładem tego są umowy zawarte między Anglią a Francją i Anglią a Japonią.
Nawiązując do projektu częściowego robrojenia zgłoszonego w swoim czasie przez Sowiety p. Litwinow uskarżał się, że wielkie mocarstwa nie dają do robrojenia, dowodem czego jest fakt, że mimo podpisania paktu Kelloga, paktu nie ratyfikowały.
Odpowiadając Poincarem, który wyraził się, że Francja gotowa się rozbroić gdy to uczynią Sowiety, p. Litwinow zazna-

czył, że Sowiety gotowe są każdej chwili powtórzyć swe propozycje rozbrojenia.
Przechodząc do stosunków Sowietów do poszczególnych państw p. Litwinow rozpoczął od Polski zarzucając jej, że w roku 1922 odrzuciła propozycje proporcjonalnego zmniejszenia zbrojeń i propozycje zawarcia paktu o nieagresji. Polska stała uchyla się od zawarcia z Sowietami traktatu handlowego, a jeśli je rozpoczęła to czyni to dlatego, aby rozerwać. Sowiety nie żywią żadnych agresywnych zamiarów względem Polski, a stosunki z Polską są konkretne. Stosunki te są jednak niewystarczające i wymagają pogłębienia. Sowiety ze swej strony dają dość przykładów tego dążenia i wysiłki te będą czynione w dalszym ciągu. Zbliżenie polsko-sowieckie ma znaczenie nie tylko dla wschodniej Europy ale dla pokoju całego świata.

Następnie p. Litwinow omówił stosunek Sowietów do innych państw przy czym podkreślił wyjątkowo przychylny stosunek do Turcji i Niemiec.

Katastrofa tramwajowa w Łodzi

ŁÓDŹ 10. XII. Dziś w godzinach porannych u zbiegu ulic Piotrkowskiej i 6 Sierpnia nastąpiło zderzenie dwóch wozów tramwajowych. — Dwa wozy tramwajowe przepełnione pasażerami zderzyły się z taką siłą, że oba wyskoczyły z szyn. Wyołowało to

panikę wśród pasażerów z poród których 4 osoby są ciężko ranne a kilkanaście osób zostało rżnię i ciężiej poranionych odłamkami szkła. Motorniczcy tylko cudem ocalał. Oba wozy zostały kompletnie zniszczone.

Polepszenie w stanie zdrowia króla angielskiego

LONDYN 10. XII. Biuletyn stanu zdrowia króla angielskiego podaje, że król nowo spędził niespokojnie a w czasie dnia na-

stąpiła poprawa. Niebezpieczeństwo komplikacji jeszcze nie minęło.

Demonstracja komunistów

Berlin, 10. XII. Wczoraj popołudniu komuniści urządzili na przedmieściach pochód demonstracyjny w czasie którego došlo do starć z policją oraz z przechodniami, którzy zaprote-

stowali przeciwko prowokacyjnemu zachowaniu się komunistycznej bojówk „Roth Front”. 22-letni akademik został przy tej okazji zaszytyetowany przez czerwono gwardziste.

Nauczyciele niemieccy na Górnym Śląsku pobierali zasiłki z Berlina.

KATOWICE 10. XII. Jak się dowiadujemy, Wydział Oświaty Publicznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego otrzymał wiadomość, że nauczyciele szkół niemieckich otrzymali z Volksbundu dodatki

m. n. miesięcznie. Z uwagi, że podatki takie pobierane przez nauczycieli jako pochodzące z zagranicy są ustawowo zakazane Wydział Oświecenia Publicznego przeprowadził energiczne śledztwo, które potwierdziło te wiadomości, wobec czego, W. O. zamierza wyciągnąć z tego faktu odpowiednie konsekwencje.

Konferencja Chamberlaina z Stresemannem.

LUGANO 10. XII. W poniedziałek wieczorem sir Austen Chamberlain odbył 2 godzinną konferencję z ministrem Stresemannem. Na konferencji tej omówiono cały szereg spraw dotyczących polityki europejskiej a w szczególności sprawę odškodowań.

LUGANO 10. XII. Podsekretarz stanu włoskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Grandi był zaproszony przez sir Chamberlaina na spotkanie, w czasie którego omówiono cały szereg spraw dotyczących Władz.

Dowcipni bombiści

BERLIN, dn. 11. XII. Korespondent berliński „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” red. Tadeusz Heller otrzymał w sobotę przesyłkę, podobną do puszek od konserwów, w której znajdował się jakiś mechanizm zegarowy. Zaalarmowana policja i straż ogniowa berlińska zabrały tę puszkę i po zbadaniu jej przez rzeczoznawcę straży ogniowej, który określił ją jako maszynę piekielną z mechanizmem zegarowym, zakopano ją w ziemi. Sprawa ta wywołała wielką sensację w kołach dziennikarskich Berlina.

BERLIN, dn. 11. XII. Sprawa „zamachu bombowego” w Berlinie dokonanego na osobie korespondenta „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”, red. Tadeusza Hellezera, znalazła niespodziewane wyjaśnienie. Policja przychyliła postać posłańca, który przyniósł rzekomą maszynę piekielną do

mieszkania redaktora Hellera, w osobie 16-letniego pomocnika krawieckiego, który zznał, że puszkę otrzymał od znanego mu osobiscie d-ra Stanisława Bernatta, korespondenta berlińskiego „Kurjera Czerwonego”. Przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności dokonana policja, otwarcia zalutowanej szczerelnie puszki, w której znalaziono budzik. Żadnych materiałów wybuchowych w puszcze nie było. Wczoraj w prezydium policji zawiadził się dr. Bernat i Mayer, korespondenci „Expressu Porannego” i „Kurjera Czerwonego”, którzy oświadczyli, że są sprawcami tego żartu. Po przesłuchaniu zostali obaj korespondenci wypuszeni na wolność. Związek dziennikarzy polskich w Berlinie zwołał nadzwyczajne posiedzenie, celem zajęcia stanowiska w tej sprawie.

Kto otrzyma państwową nagrodę literacką?

Poetka Kazimiera Hlakowiczówna ma największe szanse

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie sądu konkursowego państwowej nagrody literackiej za r. b.
Oczywiście narady sądu są ściśle poufne i nic z tego źródła przeniknąć nie może do ostatniej chwili do szerszego ogółu. Wszelkie jednak znaki na niebie i ziemi wskazują, że największe szanse na otrzymanie tego wy-

sokiego odznaczenia państwowego ma utalentowana poetka Kazimiera Hlakowiczówna.
Wyróżnienie jej przez areopag konkursowy będzie nie tylko zasłużoną nagrodą, ale i podjęciem do dalszej zaszczytnej twórczości.
Jest to przy przyznawaniu nagród państwowych najważniejszym aktem.

Doroczny zjazd nauczycielstwa szkół średnich

W Warszawie obradował w ciągu soboty i niedzieli dwudniowy zjazd związku zawodowego nauczycielstwa szkół średnich.
Po zgajeniu obrad, wital zjazd w imieniu ministra Świtalskiego, wice-min. Czerwiński, „stwierdzając, że obrady zjazdu były przedmiotem szczególnej uwagi ministerstwa, że względu na doniosłość spraw na zjeździe poruszanych oraz że względu na pozytywno-twórczy stosunek nauczycielstwa zrzeszonego w związku do szkoły. Następnie przemawiali przedstawiciele licznych związków i stowarzyszeń, oraz odczytano powitalne depezesy i listy.

Przed przystąpieniem do porządku obrad zjazd uchwalił wysłanie depezesz holdowniczych do p. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego.

Poza sprawami wewnętrzną organizacji jak: sprawozdania, wybory i t. p. na zjeździe wygłoszone zostały trzy referaty: w pierwszym dniu p. t. „Związek a ministerstwo wyznani religijnych i oświecenia publicznego” —ref. dr. Buzath i „Wychowanie dziewcząt a kooedukacja”.
Ref. pos. M. Jaworska, oraz w drugim dniu „Zjednoczenie organizacji nauczycielskich”—ref. p. Drzewiecki. Na szczególną uwagę zasługuje „referat dr. Buzacha.

Referent witałac z uznaniem prace min. oświaty, dające do uzdrowienia stosunków szkolnych i zerwania z dawnym systemem a mianowicie: realizację szkoły jedynolitej, zmiany w administracji, decentralizację, wzmocnienie władzy kuratorów i t. p., omawia te sprawy z którymi związek zwracał się do ministerstwa. Wszystkie one nie zostały jeszcze pomyślnie załatwione. Związek wierzy jednak, że załatwienie będą, tembardziej, że ze strony min. oświaty widać dążenie do przeprowadzenia żywotnych reform i wykożnienia zła —co jest również dążeniem związku.

Do zarządu wszedł m. in.: sen. Kopicński, Próchnik, pos. Jaworska, Świdzińska, Stronksi Drzewiecki, Markowska, Filipowicz, Kendyly, Baran, Opechowski, Forrelle, Buzath i inni.

Losy i klasy 18-01

Polskiej Państwowej Loterii Klasej są do nabycia w Kolekturze R. STOLLE Nowogrodzkiej Grudzińska 20, Zamkowa 2.
Główna wygrana 750.000 zł.
Do drugich las wygr. Ciągnięcie 15 i 16. listopada r. b. Cena losów: Cwarka zł. 40. Losy Polowa zł. 20. Calki zł. 40. Losy wysyłam po otrzymaniu gotówki wpłaconej na konto P. K. O. Nr. 80.805 lub przez poczt. Plany gry z przepisami na żądanie wysyłam bezpłatnie. 369-4

Bilans handlowy Rzeczypospolitej i kierunek jego naprawy dla obszarów województwa nowogrodzkiego

W czasach ostatnich mówi się dużo o kwestii naszego bilansu handlowego. Przewidywania zagranicznych do Polski przewyższa wywóz towarów polskich zagranicę.

Jeżeli obecnie nasz bilans handlowy jest od dłuższego czasu bierny, a ogólna sytuacja gospodarcza wykazuje pewną stabilizację to świadczy, iż jesteśmy już jednostką zamożną, iż sytuacja nasza na froncie budżetowym i walutowym jest mocna.

Warto jednak przyjąć się niektórym cyfrom, by wyprowadzić z nich wnioski o stopniu ewentualnego niebezpieczeństwa, a wielkości i rodzaju niedoboru bilansu handlowego, wreszcie o kierunkach pracy, zmierzającej do poprawy sytuacji i za wszelką cenę unikającej jej.

Wielki przedwzrostem parę cyfr ogólnych: Ogólna wartość towarów przywiezionych do Polski z poza jej granic w okresie pierwszych dziesięciu miesięcy b. r. wynosi 2585 milionów złotych.

Jeżeli nawet sumujemy pozycje przywozu spożywczego to otrzymamy zaledwie około 300 milionów zł. podczas gdy ujemne saldo bilansu handlowego w ciągu tych 9 miesięcy wynosi 780 milionów zł.

Porównanie cyfr powyższych niewielekroć wywodzi potrzebę poprawy jak wskazuje również jej niezbędne tempo. (Rzeczywiście współmierne są cyfry G. U. Statystycznego, aczkolwiek cyfry

Regulacja rzeki Szczary

Wysiłki administracji powiatu Baranowickiego skierowane na podniesieniu jego stanu gospodarczego i kulturalnego napotyka stale ogromną przeszkodę w wyjątkowym zabagnieniu gruntów leżących w jego obrębie.

W tych warunkach rolnictwo główna podstawa egzystencji ludności powiatu, nie wykazuje należytego postępu, urodzaje normalne pozostają w tyle poza osiaganymi w województwach centralnych, a w latach mokrych są prawie kłeszkowe.

Główną uwagę zwrócono na górną biegłą rzeki, od jej źródeł do granic Polesia, tu są bowiem najniebezpieczniejsze grunty w powiecie i najgęstsze zaludnienie. Tu też powstała większość spółek wodnych, a oprócz tego rozwinął się ruch komasacyjny, który wobec obowiązku przystosowania melioracji gruntów scalanym, zahamowany został podobnie, jak poczynania spółek wodnych przez brak odpływu.

Już i sądy rosyjskie mają dość komuny

Sowiecka „Prawda” donosi, że w gminie Stelorskiej, guberni kostromskiej włóścianie pobili trzech współpracowników komunistycznego sowietu. Ciekawe ten motyw, wyroku s-udzu sowieckiego w Nerechsku: „O ile fakty wystąpiły włóścianie nie stanowią niebezpieczeństwa, należy je kwalifikować jako zwykłe chuligaństwo, wobec czego postępowanie sądowe umarza się, przyczem od winnych obrać po 3 ruble na rzecz państwa”.

Omawiając sprawę zamachu włóścian na życie prezesa Komitetu o w. Noworosijski, okręgu omskiego (Syberja), „Prawda” podaje, że miejscowe organa milicji dopatrzyły się w tym czynie zwykłego tyco chuligaństwa. W okręgu Alkramskim włóścianie pobili sekretarza miejscowej kompartejki za działalność komunistyczną.

Przytoczone fakty nie są osobno. W ostatnich czasach pisze „Prawda” znany cały szereg, wiadomości o niezwykle lagodzących wyrokach sądowych w sprawach kontrowalucyjnych wystąpień włóścian, przyczem organa milicji i prokuratorzy w większości wypadkach, nie przeprowadzają dochodzeń w najlepszym zaś wypadku traktują antysowieckie, wystąpienia włóścianstwa jako zwykłe chuligaństwo. „Prawda” podkreślając, konieczność stosowania całego szeregu środków represyjnych, twierdzi, że włóścianstwo które, obecnie podniosło głowę, winno poczuć twardą i bezwzględnie ręką proletariackiego państwa, które nie może obojętnie patrzeć na bezkarnie i szkodliwe wystąpienia włóścian przeciw aktywnym działaczom socjalistycznego budownictwa.

Kupuj tylko towary krajowe

Co słychać nowego?

11 Wtorek
Dziś: Damazego
Jutro: Aleksandra M.
Wschód słońca: 7.34
Zachód: 2.49
Długość dnia 7 godzin 12 min.

Ceny chleba i mięsa

Chleb razowy 35 gr. za kg.
Chleb szatowany 43 gr. kg.
Chleb ptytowy 70, 53 gr. kg.
Mięso wołowe zł. 1.80 gr. za kg.
Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

Posiedzenie Komitetu Dziesięciolecia

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. Starosty Hryniewskiego posiedzenie Komitetu powiatowego obchodu dziesięciolecia Niepodległości Polski.

Gwiazdka dla dzieci

Dziś pod przewodnictwem p. Starosty Nowogrodzkiego odbędzie się posiedzenie Komitetu „Gwiazdki dla biednych dzieci”.

Kursy przysposobienia rolniczego w Nowogrodzku

Wczoraj, dnia 9 grudnia rozpoczęły się w Nowogrodzku 3 dniowe kursy przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej, zorganizowane przez związek młodzieży wiejskiej wojew. Nowogrodzkiego.

W sprawie uprawy tytoniu

W Nr. 98 „Dziennika Osta” ogłoszone zostało Rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie uprawy tytoniu w r. 1929. W myśl tego Rozporządzenia uprawa tytoniu nie jest dozwolona na obszarze woj. Nowogrodzkiego.

Zjednoczyć wszystkie wysiłki

Z okazji święta rocznicy dziesięciolecia Niepodległości Wojewódzki Komitet złożony z reprezentacji całego Województwa uchwałił waleś Pomnik Niepodległości w postaci szpitala dla pierwszych chorych w Nowojelcu.

Z tego też względu uważamy, że wszystkie lokalne komitety przagnęły w najbliższym sporządzeniu uchwały, w których każdy na swój sposób pragnie uczcić rocznicę Niepodległości.

Zjazd delegatów Sejmików

W dniu 9 grudnia rozpoczął trzydniowe obrady doroczny Zjazd Delegatów Sejmików Powiatowych. Obrady toczą się w sali Rady Miejskiej w Warszawie.

Otwarcie spółdzielczej przetwórnicy mięsnej

W dniach 15 i 16 grudnia b. r. odbędzie się w Wolkowsku poświęcenie i otwarcie spółdzielczej przetwórnicy mięsnej.

Dziwłogi przemysłu Sowietów

„Wieczernia Moskwa” z dnia 19 listopada b. r. uskarża się na to, że fabryki sowieckie często wyrabiają towary nie nadające się do użytku.

Mimo narzekania na ciężkie czasy doniosło objawy rozwoju życia gospodarczego w Polsce

W kołach gospodarczych zwraca się uwagę na objawy życia, dowodzące, że tempo ostatnich paru lat nabiera wprost niesłychanego napiecia.

„Ludność Polski, która w wiekach niewoli zupełnie zatraciła cały szereg potrzeb materialnych i kulturalnych, wykazując minimum ich i to w każdej dziedzinie, obecnie zaczyna się jakby budzić.

Dla wygody Sz. Prenumeratorów otworzyliśmy konto w P. K. O. Nr. 81,287. ADMINISTRACJA.

KRONIKA STOŁPECKA

Z posiedzenia Prezydium Powiatowego Komitetu Obchodu 10-lecia Niepodległości Państwa

Dnia 4 grudnia, pod przewodnictwem p. starosty Kulwiecia, odbyło się posiedzenie prezydium Powiat. Komitetu Obch. 10-lecia Niepodległości Państwa.

Z życia osadnictwa

Dnia 3 grudnia r. b. pan starosta Kulwiec, w obecności powiatowego Komitetu nadawczego, oraz licznie przybyłych przedstawicieli władz i miejscowego społeczeństwa—wreczył akty nadawcze 18 osienikom powiatu stołpeckiego.

Z Uniwersytetu Ludowego w Stołpcach

Dnia 2 grudnia odbyło się w Uniwersytecie Ludowym trzy wykłady: 1) Życie gleby i roślin — inż. K. Kraszewskiego, 2) Historia dróg i ich gospodarstwo — inż. Blichowskiego i 3) Życie ludzi jaskiniowych — przez kierownika Bartoszewicza.

Sprawy rolne

W połowie bieżącego miesiąca rozpoczęła się prace melioracyjne łak obszarem około 600 ha na dorzeczu Serwechy, we wsi Puzniowiec.

Na Sanatorium w Nowojelcu

W dniu wstąpienia aktów nadawczych, osadnicy złożyli na ręce p. komisarza Pikiela, kwotę 28 złotych, na rzecz budowy Sanatorium w Nowojelcu.

Wyjazd Pana Starosty

Wczorajm dn. 6 grudnia p. starosta Kulwiec wyjechał do Wilna w sprawach szkolnych. Chodzi tu o uzyskanie dalszych subwencji i pożyczek ze Skarbu Państwa, na rzecz budowy szkół powszechnych.

Spółka „EKONOMJA” w Baranowiczach. Najstarsza firma chrześcijańska. — Rok założenia 1921. Dział myśliwski. Bronie amunicji i przyborów myśliwskich. Ceny ściśle według cenników warszawskich. Na żądanie wysyłamy nasze cenniki bezpłatnie. Sprzedaż na raty i za gotówkę. Ulica Szeptyckiego 49. — Telefon 97 — Ulica Szeptyckiego 36.

Zbrojenia Sowietów. „Izwieszia” donoszą, że budżet Ludowego Komisarjatu do spraw wojskowych na rok budżetowy 1929-29 wynosi 895.000.000 rubli w złocie. Cyfra ta, piszą dalej „Izwieszia” charakteryzuje w dostatecznej mierze nasze pokojowe zamiary oraz chęć ograniczenia do minimum bezpośrednich wydatków na sprawy, związane z wojskowością jedynie przygotowania do obrony na wypadek wojny.

KLUB ŁOWIECKI Mickiewicza Nr. 1. Najwytworniejszy lokal Baranowicz. — Rendez-vous ster towarzyskich. — Wydaje po cenach konkurencyjnych świeże i zdrowe śniadania, obiady i kolacje. — Do obiadów i kolacji przygrywa znakomity duet. — Szybka i uprzejma obsługa. Wielki wybór win, likierów i wódek. Kierownik F. Kofałta.

